

EN UDGIFT BLEV TIL EN INDTÆGT, DA HEDENSTED KOMMUNE VALGTE CRONBORGS RECOOL-TEKNOLOGI

Funktionsudbud åbner for mere innovative løsninger end de traditionelle udbud. Tidligere lukkede Hedensted Kommune varmen fra deres store servere ud til gråspurvener, men efter at have indkøbt Cronborgs RECOOL-teknologi sparer kommunen 73.000 kr. om året, og miljøet bliver sparet for 28 ton CO₂

Business cases for offentlige grønne indkøb er en serie af syv cases, der formidler eksempler på offentlige indkøbs bidrag til grøn omstilling i samfundet. Fokus er på de grønne indkøbs effekter hos leverandørerne inden for vækst, jobskabelse, innovation, eksport og markedsføringsmuligheder

DE GRØNNE INDKØB GØR, AT VORES PRODUKTER BLIVER EFTERSPURGTE. VI PASSER IND I ENERGIPOLITIKKEN, OG VI LØSER EN OPGAVE PÅ RESSOURCEEFFEKTIV VIS.

Hanne Kronborg, direktør, Cronborg

Cronborg har udviklet et nyt produkt ud fra eksisterende teknologier. Deres varmepumpe kan opsamle spildvarme fra eksempelvis et serverrum og genbruge det til rumopvarmning og varmt brugsvand via bygningens eksisterende varmesystem. Systemet kaldes RECOOL og er både miljøvenligt og økonomisk rentabelt.

- Kundens varmeudgifter nedsættes, når spildvarmen genbruges. Samtidig udledes der mindre CO₂ fra anvendelse af andre opvarmingskilder, og køle- og varmepumpeløsningen er baseret på naturlige kølemidler, der ikke belaster miljøet, fortæller Hanne Kronborg, medstifter og direktør hos Cronborg.

Hun forklarer, at RECOOL tager varmen ind i varmesystemet, uanset hvilken temperatur varmen i systemet har, og uanset hvordan varmen i systemet er genereret. Det giver stor fleksibilitet i både installation og brug.

De offentlige grønne indkøb har stor betydning for Cronborg

Når Cronborg skal sælge sine løsninger til det offentlige, er det klart, at de økonomiske argumenter vejer tungt. Kommunerne vil gerne købe grønt og energirigtigt.

- De grønne indkøb har ekstrem stor betydning for os. Det gør, at vores produkter bliver efterspurgt. Vi passer ind i energipolitikken, og vi løser en opgave på ressourceeffektiv vis. De offentlige institutioner vil gerne investere i noget, der både sparer CO₂ og vender en udgift til en indtægt, fortæller Hanne Kronborg.

Indtil videre har 10 kommuner investeret i løsninger fra Cronborg – heraf er de syv klimakommuner.

Hedensted Kommune kunne se fordele for både økonomi og klima

I Hedensted Kommune vidste man godt, at det var spild af ressourcer

at sende overskudsvarmen fra rådhusets serverrum ud via et ventilationssystem. Derfor var det ikke svært for Cronborg at overbevise kommunen om det rentable og miljømæssigt forsvarlige i at købe og installere en RECOOL-løsning.

- Vi blev præsenteret for et godt projekt. Der var udsigt til en økonomisk besparelse og en mulighed for at forbedre kommunens klimaregnskab. Det var vigtigt, at vi kunne spare CO₂, fortæller maskinmester Niels Abildsten fra Intern Byg i Hedensted Kommune.

Det specifikke system hos Hedensted koster årligt 32.000 kr. i elforbrug. Til gengæld sparer kommunen ca. 105.000 kr. på varme, så det årlige driftsoverskud er omkring 73.000 kr. Anlæggets indkøbspris inkl. montage var godt 400.000 kr. Det giver en tilbagebetalingstid på omkring 5,5 år.

VI BLEV PRÆSENTERET FOR ET GODT PROJEKT. DER VAR UDSIGT TIL EN ØKONOMISK BESPARELSE OG EN MULIGHED FOR AT FORBEDRE KOMMUNENS KLIMAREGNSKAB.

Niels Abildsten, maskinmester, Hedensted Kommune

Der leveres cirka 700 kWh fra serverrummet i døgnet. Det svarer til døgnforbruget for 24 husstande, og det medfører, at serverrummet kan generere 50 pct. af den varme, som rådhuset i Hedensted har brug for i kolde perioder. Når udendørstemperaturen bliver mere venlig, leverer systemet op mod 75 pct. af rådhusets varmeforbrug.

Samlet set sparer Hedensted Kommune omkring 10.000 liter fyringsolie om året. Det svarer til, at kommunen sparer 28 ton CO₂.

Indtægten på den varme, der genbruges, er større end udgiften til det totale elforbrug til systemet.

Funktionsudbud åbner for mere innovative løsninger

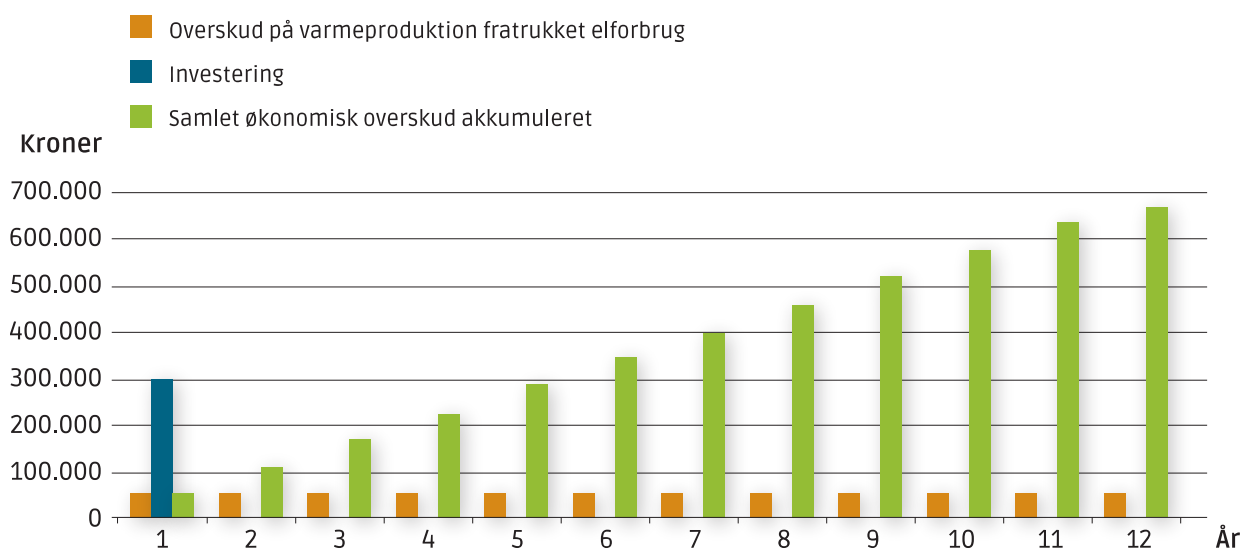
Cronborg står med en ny, innovativ løsning på et eksisterende problem. En løsning, der kan spare penge for det offentlige og reducere CO₂-udslip og ressourceforbrug. Alligevel kan virksomheden ikke byde ind med deres system, når det offentlige gennemfører standardudbud på området.

SÅ LÆNGE DER GENNEMFØRES TRADITIONELLE UDBUD, HVOR SYSTEMETS SPECIFIKATIONER SKAL MATCHE UDBUDDETS BESKRIVELSER AF FRIKØL, MÅ VI SIDDE UDBUDDENE OVERHØRIGE.

Hanne Kronborg, direktør, Cronborg

Cronborg har oplevet en række fordele ved offentlige grønne indkøb:

- Øget omsætning – indtil videre er der solgt anlæg til bl.a. 10 kommuner, svømmehaller, forsvaret og flere uddannelsesinstitutioner.
- Cronborg og underleverandører forventer at oprette over 40 nye arbejdspladser i årene 2013-2014; bl.a. som følge af salget til det offentlige.
- Gode referencer til PR og markedsføring.

Indtægten på den varme, der genbruges, er større end udgiften til det totale elforbrug til systemet.

- De offentlige indkøbere beskriver typisk det traditionelle køl i udbudsmaterialet, og så kan RECOOL ikke komme i betragtning, forklarer Hanne Kronborg og tilføjer:

- Så længe der gennemføres traditionelle udbud, hvor systemets specifikationer skal matche udbuddets

beskrivelser af frikøl, må vi sidde udbuddene overhørige.

Cronborg ville have bedre mulighed for at udbrede deres løsning, hvis kommuner og stat i stedet anvender funktionsudbud. Ved funktionsudbud stilles der krav til funktionen af en ønsket ydelse, ikke til de forven-

tede aktiviteter, der kan resultere i ydelsen. Det giver leverandøren frihed til at byde ind med løsninger, der tager udgangspunkt i markedets ekspertviden og skaber mere frihed til innovative løsninger.

En anden barriere for salg til det offentlige er, at RECOOL ikke er med i ESCO-løsningerne, hvor bygnings-ejeren indgår et samarbejde med et privat energitjenesteselskab, som planlægger og gennemfører energioptimerende renoveringer i bygningerne. Investeringerne finansieres gennem de opnåede energibesparelser. ESCO rådgiverne har ikke det fornødne kendskab til RECOOL og medtager derfor ikke løsningen i deres anbefalinger.

- Der vil komme større besparelser ved, at RECOOL løsning bliver tilbudt kommunerne i ESCO-udbud, fortæller Hanne Kronborg.

3 gode råd fra Hanne Kronborg, medstifter og direktør i Cronborg

- **Genbrug, før du køber nyt!**

Genbrug den energi, der allerede er købt, i stedet for at sende den ud til fuglene for derefter at købe ny energi.

- **Investér i grønne løsninger, der også giver besparelser på bundlinjen. Det er win/win!**

Reducer CO₂-udslippet og spar på energiudgifterne.

- **Investér i grønne løsninger, der egner sig til Smart Grid!**

Så man kan bruge el, når den er billig.

CRONBORG VILLE HAVE BEDRE MULIGHED FOR AT UDBREDE DERES LØSNING, HVIS KOMMUNER OG STAT ANVENDER FUNKTIONSUDBUD.

- Vi kontakter ESCO-udbydere og oplyser, at kommunerne vi har talt med, gerne vil have RECOOL løsningen med i sparekataloget, som ESCO-udbyderen udarbejder. Kommunerne kan forlange, at RECOOL-baseret genbrug af varme skal med i sparekataloget, men det kræver, at den, der skriver udbudsmaterialet, kender RECOOL løsningen, og det er ressourcetungt for os at komme ud til de enkelte indkøbere med budskabet, lyder det fra Hanne Kronborg.

Cronborg har samtidig løst et arbejdsmiljøproblem

Gennem indkøbet af RECOOL fik Hedensted Kommune ikke kun forbedret klimaregnskabet – der skete også forbedringer på arbejdsmiljøområdet. Det gamle frikøl-system stod uden for kontorvinduerne og støjede til gene for medarbejderne. RECOOL har 0 dcb i støj, hvilket glæder den del af medarbejdergruppen, der nu slipper for udluftningssystemets konstante brummen.

Både Cronborg og underleverandørerne vækster

Cronborg fordobler deres omsætning hvert år. Men det er ikke kun Cronborg, der mærker succesen; også underleverandørerne vækster. Alene i årene 2013-2014 forventes det, at Cronborg og underleverandører kan oprette i alt 41 nye arbejdspladser. I dette regnestykke indgår grønne indkøb af varmesystemer hos både offentlige og private kunder.

Salget til Hedensted Kommune hjælper med at sikre den positive udvikling, fortæller Hanne Kronborg.

- Vi har nemmere ved at komme igennem til nye kunder, når vi fortæller, at vi har solgt et anlæg til Hedensted. Vi kan mærke, at det gør en forskel.

Kort om Cronborg

Cronborg er etableret og ejet af to energirådgivere, Hanne Kronborg og Karsten Pedersen, der har udviklet en række produkter relateret til varmepumpe-teknologi. Udover RECOOL til serverrum producerer virksomheden varmegenbrugs-løsninger til svømmehaller, fødevarer-virksomheder og andre produktionsvirksomheder.

Virksomheden har hidtil fordoblet sin omsætning hvert år. Overskuddet investeres i udvikling, markedsføring og salg.

Virksomheden ligger i Holstebro.

Antal ansatte: 8-10

Business cases for grønne indkøb er finansieret af Miljøstyrelsen og udarbejdet af PlanMiljø ApS og Operate A/S.
Layout er udviklet af DesignKonsortiet.

Case 1: Spildevandsanlæg – Salget af et spildevandsanlæg til Flyvestation Karup åbnede et eksportvindue til England

Case 2: Varmepumper – En udgift blev til en indtægt, da Hedensted Kommune valgte Cronborgs Recool-teknologi

Case 3: Rengøring – Et rengøringsudbud fik fire vindere: Viima, Lolland Kommune, miljøet og medarbejderne

Case 4: Byggeri – De offentlige grønne indkøb giver visuelle showcases i det offentlige rum

Case 5: Møbler – Møbelvirksomhed er blevet eneleverandør på en fælleskommunal indkøbsaftale

Case 6: Byggeri – Egedal Kommunes miljøkrav til byggerier i ny bydel baner vej for mere bæredygtigt byggeri.

Case 7: Hospitalsudstyr – Et ønske om at være proaktiv driver den grønne innovationsproces

www.mst.dk/baeredygtigeindkoeb_cases

Vil du vide mere om bæredygtige indkøb, se www.ansvarligeindkob.dk

Maj 2013

